

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 25CoP/7/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1215221280
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Valentová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2016:1215221280.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: W. Y., nar. XX.X.XXXX, bytom ako matka, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Dunajská Streda, dieťa rodičov - matky: J. Y., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom U. Z., U. - T., zastúpenej advokátom: JUDr. Peter Belica, so sídlom Bratislava, Konventná 9 a otca: Ing. H. Y., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom U., U. XX, o návrhu matky na zmenu predbežného opatrenia o styku maloletej s otcom, na odvolanie matky maloletej proti uzneseniu Okresného súdu Dunajská Streda č.k. 10P/42/2015-818 zo dňa 20.1.2016, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa **m e n í** tak, že nariaďuje predbežné opatrenie, ktorým do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej upravuje styk otca s maloletou tak, že otec je oprávnený sa s maloletou prvých štyri realizované stretnutia každú párnú sobotu v čase od 9.00 do 12.00 v prítomnosti matky maloletej, nasledujúce štyri realizované stretnutia každú sobotu v čase od 9.00 do 12.00 a následne každú sobotu v čase od 9.00 do 17.00.

Matka maloletej **j e p o v i n n á** dieťa na styk s otcom riadne pripraviť a pripravené mu ho odovzdať v určenom čase v mieste svojho hláseného trvalého bydliska a otec maloletej **j e p o v i n n ý** dieťa na rovnakom mieste v určenom čase matke vrátiť.

V prípade, že sa styk v určenom čase nebude môcť z vážnych dôvodov uskutočniť, rodičia **s ú p o v i n n í** navzájom sa o tejto skutočnosti bezodkladne informovať.

Týmto sa mení uznesenie Okresného súdu v Dunajskej Strede č.k. 13P/17/2014 zo dňa 12.5.2014, v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave č.k. 23CoP/50/2014-63 zo dňa 2.10.2014 v časti predbežnej úpravy styku.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa návrh matky na zmenu predbežného opatrenia (v celom rozsahu) zamietol. Rozhodnutie odôvodnil právne aplikáciou ust. § 102 ods. 1 veta prvá, § 75 ods. 1, 2, 6, 8, § 76 ods. 1 O.s.p. Súd vychádzal z toho, že dňa 12.5.2014 bolo nariadené predbežné opatrenie, ktorým bol okrem iného otcovi určený styk s dieťaťom na každú sobotu od 9.00 hod. do 17.00 hod, s tým že maloletú si otec prevezme a odovzdá matke v mieste bydliska maloletej. Toto predbežné opatrenie nadobudlo právoplatnosť čo do úpravy styku dňa 2.10.2014. Podľa súdu predbežné opatrenie nie je konečným rozhodnutím a jeho účelom je dočasná úprava pomerov účastníkov do doby, než súd vydá vo veci konečné rozhodnutie. Už v návrhu na jeho vydanie musia byť osvedčené aspoň základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, ako i osvedčenie nebezpečenstva bezprostrednej ujmy. Osvedčenie (na rozdiel od dokazovania) znamená, že súd pomocou ponúknutých dôkazných prostriedkov zisťuje len najvýznamnejšie skutočnosti (teda nie všetky rozhodujúce skutočnosti). Pod potrebou dočasnej úpravy účastníkov sa rozumie stav vzťahov účastníkov, ktorý neznesie odklad. Súd sa oboznámil s

obsahom návrhu matky na nariadenie predbežného opatrenia, s obsahom vyjadrenia otca maloletej, s obsahom oznámenia úradu práce, s podstatným obsahom spisu a dospel k záveru, že nie je dostatočne osvedčené, že v danom prípade je dôvod na nariadenie predbežného opatrenia (?-tu zrejme zmenu predbežného opatrenia - poznámka odvolacieho súdu). Vykonaným dokazovaním nebol nijako osvedčený dôvod na obmedzenie styku otca s dieťaťom predbežným opatrením pred konečným rozhodnutím súdu. Nebola preukázaná ani potrebná predbežná ochrana, ani odôvodnená bezprostredne hroziaca ujma maloletej, či potreba dočasnej úpravy pomerov rodičov vo vzťahu k maloletej pre nebezpečenstvo ujmy vo vývine maloletej. Súd má za to, že vydaním predošlých predbežných opatrení bola dočasná úprava pomerov zabezpečená v záujme zachovania práv a záujmov dieťaťa v dostatočnom rozsahu. Návrhu matky na nariadenie predbežného opatrenia nie je možné vyhovieť ani z toho dôvodu, že predbežné opatrenie tak, ako ho navrhuje matka maloletého dieťaťa je nevykonateľné s poukazom na skutočnosť, že súdu ani súdom ustanovenému kolíznemu opatrovníkovi nie je známa adresa pobytu, na ktorej sa matka s maloletou skutočne zdržuje a teda nie je možné určiť príslušný úrad práce, sociálnych vecí a rodiny ako subjekt, ktorý by bol prítomný pri styku otca s maloletou. Súčasne matka nenavrhol tretiu osobu, za účasti ktorej by bolo možné realizovať styk otca s maloletou, ani zo spisu súd nezistil takú osobu, ktorá by s osobnou účasťou pri styku otca s maloletou súhlasila. Vzhľadom na uvedené skutočnosti súd potom rozhodol tak, že návrh matky maloletého dieťaťa zamietol.

Proti tomuto rozhodnutiu v celom jeho rozsahu podala prostredníctvom svojho advokáta odvolanie matka maloletej, ktorým sa domáhala, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil s odkazom na § 221 ods. 1 písm. h) a ods. 2 O.s.p. a vec vrátil súdu prvého stupňa. Namietala, že v návrhu uviedla dôvody, ako aj návrh na dokazovanie ohľadne dôvodnosti jej návrhu, pričom otec tieto skutočnosti negoval, súd ich vyhodnotil ako nedôvodné a jej návrh zamietol. Zastáva stanovisko, že prednesené argumenty v návrhu poukazujú minimálne na neštandardné správanie sa otca. Dieťa otca odmieta a styk sa pre jeho nevhodné správanie nerealizuje už dlhšiu dobu. Ona sama dieťa po celý čas vedie ku styku, ale dieťa reaguje stresom a odmietaním. Preto považovala za vhodné, ak sa má styk s tak malým dieťaťom pri jeho odmietaní obnovovať, treba postupovať citlivo. Rodičia spolu navštívili psychológa, ktorý taký postup doporučil. V lete 2015 sa realizoval styk asi dvakrát na neutrálnej pôde za jej prítomnosti na kratší čas, ale otec v tom nepokračoval. Nechce voliť citlivý prístup. Za taký krátky čas sa nepodarilo prelomiť odmietanie styku dieťaťom. S otcom sa stretla aj u kolízneho opatrovníka v Dunajskej Strede, kde pochopila, že kolízny opatrovník tiež doporučuje citlivý prístup, pozvoľné obnovovanie styku. Nebolo jej doručené stanovisko kolízneho opatrovníka k návrhu a preto ho nepozná. Kolízny opatrovník ako zástupca dieťaťa sa mal tiež vyjadriť, najmä ak v tomto smere s nimi predtým konal. Ak sa nevyjadril, mal súd na tom trvať, ak sa vyjadril, malo im byť vyjadrenie kolízneho opatrovníka doručené, inak boli porušené jej procesné práva. Podľa jej názoru súd nesprávne vyhodnotil predložené listinné dôkazy, ktoré v prípade pochybností mohol preveriť aj výsluchom svedkov, preto považuje jeho rozhodnutie za nesprávne alebo predčasné.

Uznesenie o zamietnutí návrhu na nariadenie predbežného opatrenia súd prvého stupňa síce doručoval otcovi, ako i kolíznemu opatrovníkovi, i keď sa v súlade s ust. § 75 ods. 8 O.s.p. doručovať ostatným účastníkom nemalo (ak bol návrh na nariadenie predbežného opatrenia odmietnutý alebo zamietnutý, nedoručuje súd ostatným účastníkom uznesenie o jeho odmietnutí alebo zamietnutí, ani prípadné odvolanie navrhovateľa), v dôsledku čoho potom odvolanie matky ostatným účastníkom už doručované nebolo.

Krajský súd v Tmave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 204 ods. 1 O.s.p.), oprávnenou osobou - účastníkom konania (§ 201 O.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 a § 202 O.s.p.), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 205 ods. 1 O.s.p.), preskúmal rozhodnutie bez ohľadu na rozsah a dôvody odvolania (§ 212 ods. 2 písm. a) v spojení s § 81 ods. 1 a § 102 ods. 2 O.s.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie matky je sčasti dôvodné, v dôsledku čoho bolo potrebné uznesenie súdu prvého stupňa s použitím § 220 O.s.p. zmeniť.

Predmetom prieskumu odvolacieho súdu bolo posúdiť, či prvostupňový súd v danej veci rozhodol správne v súlade so zákonom a skutkovými okolnosťami daného prípadu, ak nevyhovel návrhu matky na obmedzenie styku otca s maloletou (jeho uskutočňovaním sa len za prítomnosti kolízneho opatrovníka) podľa nariadeného predbežného opatrenia v konaní vo veci samej (o zmenu úpravy práv a povinností

rodičov k maloletému dieťaťu) č.k. 13P/17/2014 zo dňa 12.5.2014, v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave č.k. 23CoP/50/2014-63 zo dňa 2.10.2014.

V zmysle § 74 ods. 1 O.s.p. pred začatím konania môže súd nariadiť predbežné opatrenie ak je potrebné, aby dočasne boli upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava, že výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený.

V zmysle § 102 ods. 1 O.s.p. ak treba po začatí konania dočasne upraviť pomery účastníkov alebo zabezpečiť dôkaz, pretože je obava, že neskôr ho nebude možné vykonať alebo len s veľkými ťažkosťami, súd na návrh neodkladne nariadi predbežné opatrenie alebo zabezpečí dôkaz. Podľa ods. 2 tohto ustanovenia v konaní, ktoré môže súd začať aj bez návrhu, úkony podľa ods. 1 vykoná aj bez návrhu.

V zmysle § 75 ods. 6 O.s.p. súd môže vydať rozhodnutie o predbežnom opatrení aj bez výsluchu účastníkov a bez nariadenia pojednávania. Podľa ods. 8 tohto ustanovenia o nariadení predbežného opatrenia rozhodne súd aj bez vyjadrenia ostatných účastníkov.

Podľa ust. § 76 ods. 1 písm. f) O.s.p. predbežným opatrením, môže súd nariadiť účastníkovi, aby sa niečoho zdržal.

V zmysle § 77 ods. 1 O.s.p. predbežné opatrenie zanikne, ak a) sa nepodá v súdom určenej lehote návrh na začatie konania, b) sa návrhu vo veci samej nevyhovelo, c) sa návrhu vo veci samej vyhovel a uplynulo 30 dní od vykonateľnosti rozhodnutia vo veci, d) uplynul určený čas, po ktorý malo trvať.

V čl. 18 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa je zakotvená zásada, že obaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa.

V čl. 24 Charty základných práv Európskej únie ods. 2 je zakotvené, že pri všetkých opatreniach prijatých orgánmi verejnej moci alebo súkromnými inštitúciami, ktoré sa týkajú detí, sa musia v prvom rade brať do úvahy najlepšie záujmy dieťaťa. Podľa ods. 3 každé dieťa má právo na pravidelné udržiavanie osobných vzťahov a priamych stykov s obidvoma svojimi rodičmi, ak to nie je v rozpore s jeho záujmom.

V zmysle čl. 41 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť.

Podľa čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí...

V zmysle § 36 ods. 1 Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ust. § 24, § 25, § 26 sa použijú primerane.

Podľa § 24 ods. 1 Zákona o rodine v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok... Podľa ods. 4 súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvoma rodičmi.

V zmysle § 25 ods. 1, 2, 3, 4 a 5 Zákona o rodine rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode. Ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode. Ak je to

potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd obmedzí styk maloletého dieťaťa s rodičom, alebo ho zakáže. Ak jeden z rodičov opakovane bezdôvodne a zámerne neumožňuje druhému rodičovi styk s maloletým dieťaťom upravený súdom, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami.

V zmysle § 28 ods. 1 a 2 Zákona o rodine rodičovské práva a povinnosti v celom ich rozsahu majú v zásade obaja rodičia. Rodič, ktorému maloleté dieťa nebolo zverené do starostlivosti uplatňuje svoju úlohu vo výchove dieťaťa prostredníctvom styku s dieťaťom. Zákon pritom vo vyššie citovaných ustanoveniach uprednostňuje dohodu rodičov o styku s maloletým dieťaťom, iba ak sa rodičia nedohodnú, upraví styk súd.

Aj rodič, ktorému dieťa nebolo zverené do starostlivosti má právo v primeranom rozsahu podieľať sa na výchove dieťaťa, v starostlivosti oň i na budovaní citových a rodinných väzieb, je a stále zostáva rodičom so všetkými právami a povinnosťami z tohto vzťahu vyplývajúcimi. Realizuje sa to prostredníctvom styku tohto rodiča s dieťaťom. Je pritom treba mať na zreteli, že akákoľvek deformácia vzťahu rodiča a dieťa v dôsledku odcudzenia sa neskôr len ťažko napráva. Zákon pritom vo vyššie citovaných ustanoveniach uprednostňuje dohodu rodičov o styku s maloletým dieťaťom a iba ak sa rodičia nedohodnú, upraví styk autoritatívne súd. Pri rozhodovaní o rozsahu styku je dôležité zvážiť okolnosti tak na strane maloletého dieťaťa: ako jeho vek, zdravotný stav, vzťah k rodičovi, ktorý ho nemá v starostlivosti, doterajší spôsob a rozsah styku, denný režim; ako aj okolnosti na strane rodičov ako ich vzájomný vzťah, ich časové a ekonomické možnosti, rodinné pomery, vzdialenosť medzi bydliskom dieťaťa a rodiča, spoje a podobne. Rodič má právo sa s dieťaťom stýkať, nie je to však jeho povinnosť.

Z povahy predbežných opatrení a aj úpravy rozhodovania o nich vrátane konaní súdov predchádzajúcich príslušnému rozhodnutiu v základnom predpise občianskeho procesného práva (v O.s.p.) je zrejmé, že zákonom ustanovenou podmienkou na nariadenie predbežného opatrenia je potreba dočasnej úpravy pomerov účastníkov do toho času, než tieto budú upravené konečným rozhodnutím. Takáto potreba je daná naliehavosťou situácie, v ktorej vyčkávanie až na konečné rozhodnutie (vydané po riadne vykonanom dokazovaní) nemusí byť únosným, pretože by tu práve očakávateľné zdržanie spôsobené potrebou zachovania všetkých (o. i. procesných) postupov v konaní o veci mohlo viesť k ujme, ktorú by neskôr šlo len ťažko (ak vôbec) odvrátiť. Vo veciach starostlivosti súdu o maloleté deti je potom z uvedeného pohľadu prioritným záujmom (majúcim sa ochrániť) vytvorenie, resp. za určitých okolností i obnovenie podmienok pre riadny a bezproblémový vývin dieťaťa. Tomuto cieľu je na jednej strane podriadená len obmedzená viazanosť súdu v konaniach návrhmi ich účastníkov (čo sa prejavuje v tom, že súd nemusí a často dosť dobre ani nemôže akceptovať práve riešenie problému predostreté tým či oným účastníkom konania, ale je povinný sa v tomto smere riadiť výlučne záujmom dieťaťa na preň čo najoptimálnejšej úprave), na druhej strane ale i postup pri dokazovaní v takýchto konaniach. Tu totiž súd na rozdiel od tzv. sporového konania (ktoré je ovládané zásadou zodpovednosti účastníkov za jeho výsledok a kde je tak v značnej miere na procesnej aktivite účastníkov, čo všetko sa v konaní preukáže a s akým výsledkom následne konanie skončí) je povinný i bez návrhu vykonávať všetky dôkazy potrebné na riadne objasnenie skutkového stavu bez ohľadu na to, či ich účastníci navrhli alebo či v tomto smere ostali naopak celkom nečinnými.

I v rámci konaní zahájiteľných aj bez návrhu (do ktorej skupiny patrí vo všeobecnosti i pomerne početná skupina konaní vo veciach starostlivosti súdov o maloleté deti a špecificky aj konkrétne konanie v prejednávanej veci) však okrem toho treba vidieť nezanedbateľné rozdiely medzi konaním vo veci a konaním o predbežnom opatrení. Hoci v konaní o predbežnom opatrení postačuje pre vydanie rozhodnutia (na rozdiel od konania vo veci samej) i len osvedčenie skutočností preň významných (kým v konaní o veci je naopak potrebným preukázanie a to spôsobom vlastným dôkaznému konaniu, teda bezpečne, čiže spôsobom nevzbudzujúcim odôvodnené pochybnosti), táto výhoda však má aj svoju druhú stranu, ktorou je relatívne zvýšená miera zodpovednosti navrhovateľa predbežného opatrenia najmä za osvedčenie nevyhnutnosti navrhovanej dočasnej úpravy pomerov. Je to tak i preto, že už krátkosť zákonom ustanovenej lehoty na vydanie predbežného opatrenia na základe návrhu účastníka všeobecne (tu 30 dní od doručenia návrhu podľa § 75 ods. 4 O.s.p., resp. v odvolacom konaní od predloženia veci odvolaciemu súdu podľa § 217 ods. 1 vety prvej a druhej O.s.p.), prakticky vylučuje akékoľvek podstatnejšie vloženie sa súdu do problému než to, že sa overí spoľahlivosť navrhovateľom predložených podkladov a ich dostatočnosť pre navrhované riešenie. Tým sa práve

konanie o predbežnom opatrení vydanom na návrh v konaniach zahájiteľných i bez návrhu líši nielen od konania vo veci (kde vykonávanie dokazovania súdom bez ohľadu na aktivitu účastníkov spravidla poskytuje dostatočný priestor pre zistenie všetkých rozhodujúcich skutočností), ale aj od konania o prípadnom predbežnom opatrení vydanom bez návrhu samotným súdom, v ktorom sa lehoty zhora neuplatnia (v tejto súv. por. i § 102 ods. 2 O.s.p.).

Vyhodnotiac potom všetky relevantné písomnými vyjadreniami účastníkov a doloženými listinnými dôkazmi osvedčené skutočnosti a okolnosti daného prípadu, sledujúc pritom v prvom rade najlepší záujem maloletého dieťaťa odvolací súd na rozdiel od prvostupňového dospel k záveru, že v danom prípade boli naplnené zákonné podmienky pre zmenu naposledy nariadeného predbežného opatrenia o úprave styku maloletej s otcom.

Pozornosti odvolacieho súdu totiž nemohlo uniknúť, že v spise je založený znalecký posudok súdneho znalca PhDr. Igora Obucha doručený súdu prvého stupňa dňa 10.7.2015, ktorý po vyšetrení matky, otca a maloletej i po zohľadnení všetkých zistení dospel k záveru, že za daného stavu je situácia taká, že maloletá sa s otcom od jesene 2014 prakticky nestretáva. Otec sa domáhal stretnutí s ňou, resp. navrhuje aj iné možné varianty, aby bol s dcérou v častejšom kontakte s tým, aby sa aspoň obnovilo pravidelnejšie - víkendové stretávanie sa s dcérou. Matka síce tvrdí, že chce, aby sa dcéra s otcom stretávala, resp. aby si s ním udržiavala vzťah, ale zdôrazňuje, že by sa pritom mal brať ohľad aj na želania dcéry. Čo sa týka vzťahu maloletej k rodičom, podľa znalca je najbližšou vzťahovou osobou pre maloletú matka, pri ktorej sa cíti pocit bezpečia a istoty. Vo vzťahu k otcovi skôr prevláda pocit neistoty. V priamom kontakte s ním, v prítomnosti znalca, sa k nemu správala bez známok strachu či napätia, na druhej strane, avšak v rozhovoroch opakovane vyjadrovala z neho strach. Je možné, že maloletá dokázala tento strach v prítomnosti tretej osoby potlačiť, no je otázne ako by reagovala len za prítomnosti otca, keby tam žiadna iná osoba nebola. Podľa znalca, postoj maloletej k otcovi „v zásade“ výraznejšie negatívny alebo úzkostný nie je, je v prvom rade „neistý“. Zo znaleckého posudku ďalej vyplýva, že u žiadneho z rodičov v rámci znaleckého vyšetrenia neboli zistené známky duševného ochorenia, ani emočné poruchy. Ich popísané osobnostné charakteristiky nie sú vyhranené až do takej miery, že by mohli byť z hľadiska kontaktu s dieťaťom „škodlivé“. Okrem toho sa ani u jedného z rodičov nezistil zvýraznený sklon k agresivite, v zmysle tendencie ubližovania druhým, k nekontrolovateľnej impulzivite a pod. Znalec sa v tomto kontexte vyhýba „deleniu rodičov na lepšieho a horšieho“, uvádza však, že ak by sa rodičia dokázali dohodnúť a spolu komunikovať, mohli by sa vo svojom pôsobení na dieťa vzájomne dopĺňať. Rodičia však nie sú schopní spolu komunikovať, každý z nich vidí chyby „výlučne“ v tom druhom, žiadny z nich nie je schopný kritickejšieho náhľadu na svoje správanie.

S prihliadnutím na tieto odborné závery znalca, ku ktorým dospel na základe špeciálnych hĺbkových vyšetrení oboch rodičov i dieťaťa s prihliadnutím na to, že styk sa podľa doposiaľ nariadeného predbežného opatrenia prakticky nerealizuje zruba od jesene 2014, sa za danej situácie, z hľadiska potrieb maloletej odvolaciu súdu skutočne javí potreba predbežným opatrením doposiaľ upravený styk otca s maloletou pozmeniť. Tu i znalec odporúča postupné obnovenie stretávania sa otca s maloletou, čo bolo odvolacím súdom akceptované (i keď matkou ako navrhovateľom predbežného opatrenia nežiadané), preto prvé štyri stretnutia sa uskutočnia každý druhý týždeň a i v užšom časovom rozsahu ako to bolo upravené doteraz (na tri hodiny), následne už každý týždeň, najskôr tiež len tri hodiny (štyri stretnutia), potom už tak ako to bolo doposiaľ. Odvolací súd ponechal stretávanie sa otca s maloletou na víkendový deň, určený v poslednom predbežnom opatrení o úprave styku, ktorý deň a časový rozsah rodičia napokon ani nenamietali.

Zásadným tu však zostalo posúdiť, či tu skutočne vznikla potreba účasti i ďalšej osoby pri samotnom styku otca s maloletou, čo jediné bolo matkou návrhom žiadané. Zo znaleckého posudku, ako i z vyjadrení rodičov, čo potom nie je dôvod spochybňovať, mal odvolací súd osvedčené, že maloletá sa s otcom prakticky nestretáva od jesene 2014, pričom i vzhľadom na jej vek (nejde o dieťa útleho veku a napokon u otca i žila a neskôr sa s ním i stretávala), práve pre súčasný pocit jej neistoty vo vzťahu k otcovi (znalecké zistenia), je nevyhnutný citlivý postup, k opätovnému obnoveniu vzťahov maloletej k otcovi. Preto, keďže matka maloletej je jej najbližšou vzťahovou osobou (na rozdiel od kolízneho opatrovníka), odvolací súd v záujme maloletej považoval za nevyhnutné, aby sa prvé štyri takéto stretnutia uskutočnili v jej prítomnosti, napokon matka sa tomu v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia nebránila. Pokiaľ ide o určenie prítomnosti matky len pri prvých štyroch stretnutiach, tu zavážil popis komunikácia maloletej s otcom v rámci znaleckého dokazovania, ktorá komunikácia bola primeraná, bez strachu,

odporu alebo iných negatívnych emócií, ako i vek maloletej a tým súvisiaca schopnosť dieťaťa vo veku maloletej tráviť osamote dlhší čas aj s cudzími ľuďmi (učiteľ, vychovávateľ a pod.).

Odvolačí súd takto rozhodol i napriek tomu, že si je vedomý, že rodičia majú problémy so vzájomnou komunikáciou, na druhej strane však v rámci znaleckého vyšetrenia spolu dokázali byť, i keď bez vzájomnej komunikácie, ktorá sa však od nich pre účely prvých štyroch stretnutí maloletej s otcom v zásadne nevyžaduje (samozrejme okrem podania si základných informácií), navyše je to pre rodičov i šanca naučiť sa byť spolu v prítomnosti dieťaťa bez konfliktu a nie je to ani na dlhý čas, ktorý matka môže stráviť rôznorodou činnosťou, samozrejme bez prítomnosti tretích osôb (t.j. ako bez blízkych osôb, resp. rodinných príslušníkov, tak i iných osôb). Matka si tu musí byť vedomá, že úspešnosť styku otca s maloletou, ktorému je podľa jej vyjadrení naklonená, závisí i od nej, čím sa predpokladá, že ako najbližšia osoba maloletej túto na stretnutia s otcom nie len pripraví, ale i sama tomu prispôsobí svoje správanie a postoj. To isté potom platí i pre otca maloletej s tým, že ak úprimne chce obnoviť svoje stretávanie sa s maloletou, prispôsobí tomu vzhľadom na zistený stav svoje správanie a to i vo vzťahu k matke maloletej, ktorá bude pri prvých stretnutiach tiež prítomná, aby čím najskôr pominula znalcom zistená neistota maloletej vo vzťahu k nemu.

Tu je potrebné poukázať ešte i na to, že ako už bolo konštatované zhora, krátkosť zákonom ustanovenej lehoty na vydanie predbežného opatrenia na základe návrhu účastníka všeobecne, prakticky vylučuje akékoľvek podstatnejšie vloženie sa súdu do problému než to, že sa overí spoľahlivosť navrhovateľom predložených podkladov a ich dostatočnosť pre navrhované riešenie. Preto, pokiaľ i matka navrhovala prítomnosť práve kolízneho opatrovníka pri stretnutiach maloletej s otcom, pri ponechaní času a rozsahu upraveného styku podľa posledného rozhodnutia o predbežnej úprave styku (t.j. každý sobotu od 9.00 do 17.00), ktorý návrh bol kolíznemu opatrovníkovi i doručený, doposiaľ sa k nemu nevyjadril, teda nepotvrdil či je vôbec schopný mimo pracovnej doby svojich zamestnancov zabezpečiť takúto žiadanú súčinnosť a na dokazovanie v tomto konaní zákonodarca dostatočný priestor neposkytol, iné riešenie prítomnosti i ďalšej osoby pri styku otca s maloletou než to, ktoré vyplýva z predmetného rozhodnutia odvolací súd nevidel.

Napokon odvolací súd považoval za účelné upraviť i miesto odovzdania a prevzatia maloletej pred výkonom práva na styk alebo po jeho ukončení, ktorým určil hlásené trvalé bydlisko matky, aby sa styk reálne aj mohol uskutočniť, pretože skutočné bydlisko matky s dieťaťom nie je známe ako otcovi, tak ani súdu.

S poukazom na vyššie uvedené úvahy potom odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa, ktorým súd návrh matky na zmenu doterajšej dočasnej úpravy styku otca s maloletou zamietol, s použitím § 220 O.s.p. zmenil spôsobom uvedeným vo výroku a tým súčasne zmenil aj doposiaľ nariadené predbežné opatrenie vo veci v časti úpravy styku.

O náhrade trov tohto odvolacieho konania bude v zmysle § 145 v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. rozhodnuté pri rozhodovaní o náhrade trov základného konania.

Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je možné podať odvolanie.